

Overzicht van de belangrijkste voorgestelde wijzigingen (op grond van het [ontwerpbesluit](#) houdende wijziging van het Tabaks- en rookwarenbesluit en de [ontwerpregeling](#) houdende wijziging van de Tabaks- en rookwarenregeling)

- **Uitstalverbod**

Eerder dit jaar stemden de Tweede en Eerste Kamer in met een uitstalverbod (of 'display ban') voor tabaksproducten en aanverwante producten. Om invulling te geven aan dit uitstalverbod, is verdere regelgeving noodzakelijk. In het voorliggende [ontwerpbesluit](#) wordt nu voorgesteld om alleen speciaalzaken die uitsluitend tabaksproducten, aanverwante producten en rookaccessoires verkopen, uit te zonderen van het uitstalverbod. Het uitstalverbod zou per 1 januari 2020 moeten gaan gelden voor alle levensmiddelenzaken (zoals supermarkten) en per 1 januari 2022 voor alle andere verkooppunten. In de [ontwerpregeling](#) is uitgewerkt op welke wijze de tabaksproducten en aanverwante producten uit het zicht dienen te worden onttrokken. Zo wordt bijvoorbeeld geregeld dat de producten geheel aan het zicht moeten zijn onttrokken (geen zichtbare kleuren of contouren), dat het middel waarmee de producten aan het zicht worden onttrokken geen aandacht mag trekken en dat dit middel alleen mag worden geopend ten behoeve van een verkooptransactie. Voor de online verkoop geldt dat alleen neutrale en sobere tekstuele aanduidingen mogen worden gebruikt. Reclame in etalages (waaronder het uitstellen van tabaksproducten en aanverwante producten) zal niet langer zijn toegestaan. Gevelreclame en reclame in veel tabaks- en gemakswinkels blijft vooralsnog wel geoorloofd; een wijziging van de Tabaks- en rookwarenwet is noodzakelijk om hier een einde aan te maken.

➔ *Reactie op hoofdlijnen: steun voor de keuze voor een uitgebreid uitstalverbod (met alleen een uitzondering voor 'echte' speciaalzaken, waar mensen uitsluitend komen voor het kopen van tabaksproducten, aanverwante producten en/of rookaccessoires). Goed dat ook de verkoop op afstand (online verkoop) is gedekt. Wel liggen de voorgestelde termijnen te ver in de toekomst; een snellere implementatie is wenselijk en haalbaar. Logisch dat ook de reclame in etalages aan banden wordt gelegd; het verbieden van alle gevelreclame en de reclame in verkooppunten is een cruciale volgende stap.*

- **Verbod op zelfbediening**

In het verlengde van het uitstalverbod, wordt in het [ontwerpbesluit](#) voorgesteld om de verkoop van tabaks- en aanverwante producten zonder tussenkomst van een verkoper te verbieden per 1 januari 2022. Dit betekent onder meer dat er een einde komt aan de zelfbedieningsverkoop via tabaksautomaten (zo'n 13.000, met name in de horeca) en aan zogenaamde 'graai bakken' bij verkooppunten.

➔ *Reactie op hoofdlijnen: steun voor het verbieden van de zelfbedieningsverkoop, maar er zou moeten worden gestreefd naar een snellere implementatie.*

- **Verminderde aantrekkelijkheid tabaksverpakkingen**

Begin 2016 stemde de Tweede Kamer in met een motie van Hanke Bruins Slot (CDA) en Marith Volp (PvdA) om aanvullende eisen te stellen ter vermindering van de aantrekkelijkheid van tabaksverpakkingen. In de [ontwerpregeling](#) is nu een concreet voorstel opgenomen voor de invulling hiervan. Onder meer de volgende elementen zullen na inwerkingtreding (streven is per 1 januari 2018, met een overgangstermijn van een jaar) niet langer zijn toegestaan: verwijzingen naar bepaalde thema's of gelimiteerde edities, glimmende en reflecterende kleuren en materialen, en geluid-, geur en smaakeffecten.

- ➔ *Reactie op hoofdlijnen: steun voor het stellen van deze aanvullende eisen ter vermindering van de aantrekkelijkheid van tabaksverpakkingen, maar zo snel mogelijk toewerken naar 'plain packaging' blijft van belang.*
- **Elektronische sigaretten zonder nicotine**
Voor e-sigaretten met nicotine gelden al sinds begin 2015 diverse wettelijke eisen en beperkingen (aangevuld in mei 2016). Sinds 1 juli jl. zijn de leeftijdsgrens en de reclamebeperkingen die reeds golden voor e-sigaretten met nicotine ook van toepassing op e-sigaretten zonder nicotine. Vanaf dit moment mogen deze producten bijvoorbeeld niet meer gratis worden weggegeven op kermissen. Met deze ontwerpregeling worden ook de meeste andere regels die van toepassing zijn op e-sigaretten met nicotine (bijv. in relatie tot de verpakking en ingrediënten) uitgebreid naar e-sigaretten zonder nicotine.
➔ *Reactie op hoofdlijnen: steun voor het (zo veel mogelijk) gelijkrekken van de regels voor e-sigaretten zonder nicotine met de regels voor e-sigaretten met nicotine.*
 - **Kennisgeving nieuwe, gewijzigde of nieuwsoortige producten**
Wanneer fabrikanten of importeurs nieuwe of gewijzigde tabaksproducten of aanverwante producten of nieuwsoortige tabaksproducten op de markt willen brengen, moeten zijn het RIVM hiervan in kennis stellen. Op dit moment zijn zij nog niet verplicht om als onderdeel van deze kennisgeving ook een exemplaar van het product aan het RIVM toe te sturen. In de ontwerpregeling is een dergelijke plicht nu wel opgenomen, zodat het RIVM hier in zijn analyse gebruik van kan maken.
➔ *Reactie op hoofdlijnen: steun voor het doel om het RIVM zo goed mogelijk zijn taak te kunnen laten uitvoeren.*
 - **Rookruimtes**
In het ontwerpbesluit worden enkele aanvullende eisen vastgelegd met betrekking tot rookruimtes. Het gaat hierbij om een bekrachtiging van de handhavingspraktijk van de NVWA. Zo wordt nu bijvoorbeeld expliciet opgenomen dat het niet is toegestaan om in rookruimten meer of andere voorzieningen of faciliteiten te hebben dan in het rookvrije gedeelte.
➔ *Over deze bepalingen wordt nadrukkelijk niet geconsulteerd.*